

Hanna Maciejewska

Biblioteka Główna Wyższej Szkoły ekonomicznej w Poznaniu w 1968 r.

Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Biblioteka 9, 126-134

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Hanna M a c i e j e w s k a

BIBLIOTEKA GŁÓWNA WYŻSZEJ SZKOŁY EKONOMICZNEJ
W POZNANIU W 1968 r.

Biblioteka Wyższej Szkoły Ekonomicznej pełni funkcję naukowej biblioteki specjalizującej się w piśmiennictwie ekonomicznym i służy nie tylko studentom i pracownikom własnej uczelni, lecz także innych szkół wyższych oraz pracownikom instytutów naukowych, aparatu administracyjnego i gospodarczego.

Biblioteka pracuje jako komórka czterooddziałowa w ramach struktury organizacyjnej, zatwierdzonej przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i obowiązującej od 1.I. 1964 roku.

W 1968 r. posiadała ona następujące oddziały: 1. Oddział gromadzenia i uzupełniania zbiorów z 2 sekcjami: a) wydawnictw zwartych i b) wydawnictw ciągłych; 2. Oddział opracowania zbiorów z 2 sekcjami: a) katalogów i b) inwentaryzacji i magazynów; 3. Oddział udostępniania zbiorów z 2 sekcjami: a) czytelnicy i b) wypożyczalni; 4. Oddział informacji naukowej z sekcją dokumentacji i referatem bibliotek zakładowych. Komórką koordynującą działalność sieci bibliotecznej Szkoły była Komisja Biblioteczna.

W 1968 r. k a d r a b i b l i o t e c z n a liczyła 27 pracowników działalności podstawowej, w tym 3 bibliotekarzy dyplomowanych i 24 pracowników służby bibliotecznej. Studia wyższe ukończyło 12 pracowników, a 15 posiadało przygotowanie biblioteczne.

Jako naukowa biblioteka wyższej uczelni specjalnej Biblioteka gromadziła nadal polskie i zagraniczne piśmiennictwo dla potrzeb dydaktycznych i naukowych studentów i pracowników nauki, zgodnie z programem studiów i planem prac naukowo-badawczych, a więc wydawnictwa zwarte i czasopisma z zakresu następujących dyscyplin: teorii i polityki ekonomicznej, historii myśli ekonomicznej, statystyki i demografii, historii gospodarczej i geografii ekonomicznej, finansów, ekonomik branżowych, rachunkowości, socjologii, filozofii, prawa, matematyki oraz towaroznawstwa z chemią, fizyką i biologią (z uwagi na wydział handlowo-towaroznawczy) - uzupełnione o bogaty zbiór specjalnych encyklopedii, źródeł statystycznych i bibliografii.

P o l i t y k a p o m n a ż a n i a z b i o r ó w zakładała jak najpełniejsze kompletowanie bieżącego polskiego piśmiennictwa z zakresu dyscyplin reprezentowanych w Uczelni oraz celniejszych publikacji zagranicznych w wyborze, dostosowując je do planowych prac naukowo-badawczych pracowników nauki.

W 1968 r. z b i o r y p o w i ę k s z y ł y się o 8234 wol. i na dzień 31 grudnia 1968 r. osiągnęły 137 350 wol. Wpływy przedstawia tabela 1 (str. 128).

Tabela 1

Wyszczególnienie	Nabytki w woluminach			Stan na 31.12. 68 r. w wolu- minach
	ogółem	zakup	wymiana	
Druki zwarte	6938	4638	1299	111 758
Czasopisma	862	733	44	18 620
Druki specjalne	434	48	-	6 972
Razem:	8234	5419	1343	137 350

Nabytki zwarte w podziale na grupy dyscyplin kształtowały się następująco: nauki-ekonomiczne - 48,7%, inne nauki społeczne - 31,2%, historia i geografia - 10%, nauki przyrodniczo-techniczne - 10%. Zagranicznych wydawnictw zakupiono 1167 wol., z których przypadło 349 wol. na j. niemiecki, 314 wol. na j. angielski, 279, wol. na j. rosyjski, 173 wol. na j. francuski oraz 52 wol. na inne języki.

Biblioteka utrzymywała kontakty w y m i e n n e ze 170 instytucjami, w tym 51 zagranicznymi, co umożliwiło uzupełnienie księgozbioru o wydawnictwa często nieosiągalne w księgarniach. D a r y napływały z 57 instytucji, w tym 9 zagranicznych. Szkoła przekazała Bibliotece 386 prac magisterskich.

Gromadzeniu literatury studenckiej poświęcała Biblioteka wiele uwagi. W i e l o e g z e m p l a r z o w y księgozbiór podręczników i skryptów zwiększył się o 2000 wol., wybranych w porozumieniu z przedstawicielami poszczególnych Katedr przeważnie w liczbie 1 egzemplarza na 10 studentów. C z a s o p i s m a gromadziła Biblioteka dla całej sieci bibliotecznej Uczelni. Biblioteka prenumerowała bieżąco 750 tytułów w 1100 egzemplarzach, z których 82 tytuły otrzymała w formie darów i 53 w drodze wymiany. W podziale na języki wpłynęło: 395 tytułów polskich, 110 niemieckich, 90 rosyjskich, 86 angielskich, 38 francuskich, 31 w innych językach.

Wszystkie nabytki zwarte były bieżąco akcesjonowane w rejestrze nabytków, katalogowane i inwentaryzowane. W

1968 r. włączono do katalogu alfabetycznego 4200 nowych kart katalogowych wydawnictw zwartych oraz 3100 kartek do 27 działów katalogu systematycznego, opartego o klasyfikację Przewodnika Bibliograficznego. Poza wyżej wymienionymi katalogami ogólnymi, uzupełniano następujące katalogi cząstkowe: księgozbioru podręcznego Czytelni ogólnej i pracowników nauki, Ośrodka informacji naukowej jak również kartoteki literatury studenckiej i centralnego katalogu księgozbiorów zakładowych oraz katalogu prac magisterskich. W 1968 r. zainwentaryzowano i skatalogowano także 862 roczników czasopism z 1967 r.

Stale aktualizowany i bieżąco opracowywany księgozbiór udostępniano poprzez Czytelnię i Wypożyczalnię.

Czytelników rejestrowała Wypożyczalnia, wystawiając im 3219 kart bibliotecznyc, w tym:

1. pracownikom własnej Uczelni	214 kart,	tj.	6,7%	ogółu czytel- ników
2. studentom stacjonarnym	1868	" "	58,1%	"
3. studentom zaocznym WSE	380	" "	11,6%	"
4. pracownikom innych szkół	30	" "	0,9%	"
5. studentom innych uczelni	429	" "	13,3%	"
6. innym czytelnikom	298	" "	9,3%	"

99% studentów stacjonarnych i 24% studentów zaocznyc własnej Szkoły było czytelnikami Biblioteki.

Zbiory były udostępniane przez Czytelnię i Wypożyczalnię. Czytelnia ogólna (na 100 miejsc) kontynuowała wolny dostęp do półek. Stale aktualizowany

księgozbiór podręczny (w 1968 r. włączono 820 nowych tytułów), liczący około 6000 wol., składał się z podręczników, skryptów i zalecanej literatury studenckiej, jak też informatorów, słowników, encyklopedii i źródeł statystycznych oraz kilkudziesięciu bardziej poczytnych roczników czasopism. Bieżące czasopisma polskie wyłożono w szafach przed Czytelnią. Pozycje z magazynu bibliotecznego wydawano na dezyderatki, realizowane co pół godziny.

Czytelnia była otwarta w dni powszednie od 9-20, a w niedziele i święta od 9-13. W okresach ferii skracano godziny dyżurów, szczególnie niedzielnych i popołudniowych. Czytelnia cieszyła się dużym zainteresowaniem czytelników, z których niestety nie wszyscy znaleźli wolne miejsce dla siebie. Rotacja odwiedzających była duża i w okresach nasilenia ruchu czytelniczego (od listopada do maja) przypadło w ciągu dnia przeciętnie 5 czytelników na 1 miejsce, a około 100 czytelników odchodziło z braku miejsc.

Celem odciążenia Czytelni ogólnej zorganizowano Czytelnię w Domu Studenckim (blok E) na 30 miejsc, czynną w godzinach od 14-20. Przygotowany specjalny księgozbiór składał się przede wszystkim z podręcznikowej literatury studenckiej.

Czytelnia pracowników nauk na 6 miejsc posiadała także księgozbiór specjalny, liczący ok. 1200 wol. encyklopedii, słowników ogólnych i specjalnych w językach polskim i obcych. W czytelni tej wyłożono także bieżące numery zagranicznych czasopism. Czytelnia ta była czynna w dni powszednie od 8-20, w nie-

dzielę od 9-13, z wyjątkiem ferii, w których skracano dyżury. Niestety zbyt małe pomieszczenie ograniczało liczbę odwiedzających.

Wypożyczalnia prowadziła wypożyczenie miejscowe, korespondencyjne i międzybiblioteczne i była otwarta dla czytelników od 11-14 i 17-19; podczas letnich ferii dyżury były skrócone. Celem zapewnienia większej rotacji wypożyczeń przestrzegano rygorystycznie terminów zwrotu poprzez częste monitowanie opieszłych czytelników. Usługi Oddziału udostępniania ilustruje tabela 2.

Tabela 2

	1967 r.	1968 r.	Wskaźnik 1967=100
Czytelnicy wg kart bibliotecznych	3 042	3 219	106
Odwiedziny w Czytelniach	50 080	58 645	117
Udostępnione woluminy:			
w Czytelniach	118 579	136 105	115
w Wypożyczalni	20 842	22 385	107
w tym:			
wypożyczanie zamiejscowe		272	

W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych wypożyczono innym bibliotekom 467 woluminów oraz sprowadzono z innych bibliotek 196 woluminów.

Oddział Informacji naukowej kontynuował swą działalność w oparciu o księgozbiór podręczny 2400

wol., składający się z bibliografii, informatorów i źródeł statystycznych, które w połączeniu z podręcznym księgozbiorem Czytelni pracowników nauki stanowią poważny warsztat pracy naukowo-badawczej z zakresu nauk ekonomicznych. Oddział ten opracował 160 kart dokumentacyjnych nie publikowanych prac naukowo-badawczych pracowników Szkoły. Ponadto kontynuował bibliografię zawartości ważniejszych polskich czasopism ekonomicznych (jak zeszyty naukowe wyższych szkół ekonomicznych i instytutów ekonomicznych), włączając 1725 nowych opisów. Opracowano 92 zestawy informacyjne. Innych bieżących informacji bibliotecznych i bibliograficznych udzielali wszyscy dyżurujący bibliotekarze; informacje te nie były rejestrowane. Od listopada 1968 r. wprowadzono dodatkowe dyżury popołudniowe z zakresu informacji. Oddział ten organizował dwa razy miesięcznie wystawki najnowszych nabytków i 4 wystawy tematyczne; redagował również Biuletyn Biblioteki Głównej, dwumiesięcznik, zawierający wykazy najważniejszych nowości. Ponadto kontynuowano opracowanie bibliografii publikacji pracowników Szkoły za 1967 i 1968 rok.

Referent d/s bibliotek zakładowych przeprowadził roczną inwentaryzację 22 bibliotek zakładowych oraz przystąpił do uporządkowania 2 bibliotek zakładowych: Zakładu towaroznawstwa artykułów spożywczych i Zakładu praktycznej nauki języków obcych.

P r a c o w n i a f o t o t e c h n i c z n a o
jednoosobowej obsadzie wykonała 1400 fotokopii i 500 klatek mikrofilmu, przeważnie na potrzeby zakładów naukowych Szkoły i Biblioteki.

D z i a ł a l n o ś ć d y d a k t y c z n a i
n a u k o w a. Bibliotekarze dyplomowani prowadzili w
październiku i listopadzie zajęcia z bibliotekoznawstwa
dla studentów stacjonarnych I roku obu wydziałów, a ponad-
to seminaria z zakresu bibliografii dla 6 grup seminaryj-
nych IV roku studiów. Szkoła skierowała do Biblioteki 10
studentów na praktyki dyplomowe od 4-6 tygodni, a punkt
konsultacyjny korespondencyjnego kursu bibliotekarskiego
POKKB 3 uczestniczki na 10-dniowe praktyki zawodowe.

Pracownicy Biblioteki współuczestniczyli w pracach cen-
tralnych katalogów i to: katalogu zagranicznych wydawnictw
zwartych treści ekonomiczno-społecznej, redagowanego przez
SGPiS i centralnego katalogu zagranicznych czasopism, opra-
cowywanego przez Bibliotekę Narodową. Ponadto współpraco-
wali przy opracowaniu bibliografii z zakresu handlu wiej-
skiego, wydawanej przez Spółdzielczy Instytut Badawczy.